

Interjú

AZ AGRÁRHITELEZÉS STRATÉGIAI SZEREPE

Az OTP Bank meghatározó partneri körét alkotják a különféle méretű mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozások. A bank a megváltozott makrogazdasági és agrárpiazi körülmények közepette is kiemelkedő üzleti lehetőséget lát a szektor finanszírozásában. Az agrárium várhatóan ismét növekvő hiteligényét a bank egyedi megoldásokkal, a vállalkozásokra szabott ajánlatokkal segíti, és nagy lehetőséget lát a KAP Stratégiai Terv pályázati projektjeinek megvalósításában. Az agrárügyfelek finanszírozási igényeinek kiszolgálásában pedig a bank az alapítványi kezességvállalásra aktívan támaszkodik. Ezen témákról beszélgettünk Szabó Istvánnal, az OTP Bank agrárgazdasági értékesítési igazgatójával.

Miként változtak az agrárhitelezés kockázatai az elmúlt időszakban?

Jelenleg a magyar agrárszektor a korábbiaknál nehezebb időszakon megy keresztül. Megváltoztak a kockázati elemek, így a gazdálkodók profittermelő képessége kapcsán alaposabb átvilágításra van szükség. A banki finanszírozás alapkövetelménye, hogy a gazdálkodók mennyire képesek költségeik növekedését az árakon keresztül elismertetni, biztosítva a profittermelő-, ezáltal a hiteltörlesztési képességüket.

A kockázat mérlegelése persze a mezőgazdasági vállalkozásoknál korábban is fontos szempont volt, azonban az utóbbi pár évben még nagyobb súlya lett, számos kedvezőtlen hatás érte ugyanis az agrárszektor. 2020-ban és 2021-ben a Covid-járvány, 2022-ben a súlyos aszály, valamint az orosz-ukrán háború kirobbanása, majd az inputárak elszabadulása nehezítette meg az agrárvállalkozások helyzetét. 2023-ban az ukrán termékek uniós piaci megjelenésével, a terménypiaci árak ingadozásával, a hitelkamatok emelkedésével, majd 2024-ben az ország keleti területeit sújtó aszályval kellett szembenéznie a mezőgazdaság szereplőinek. Ebben az évben a szántóföldi növénytermesztésben is látunk kockázatot, az ország két részre szakadt, a terményárak és az aszály nagyon hátrányosan érintik az ország keleti részét, és sok esetben, akik nem rendelkeznek megfelelő tartalékkal, ott a 2024 is nehéz év lesz.

Az időjárásban, a hozamokban, az árakban, a globális piacokban és más, a gazdálkodást befolyásoló tényezőkben rejlő bizonytalanságok mind jelentős ingadozásokat okozhatnak a mezőgazdasági és élelmiszeripari üzemek eredményes működésében, és ez a banki finanszírozásnak is komoly kihívást jelent. Azt tapasztaltuk, hogy az ügyfelek adósminősítése romlott a külső körülmények

SZABÓ ISTVÁN

A MOST MEGNYÍLÓ TÁMOGATÁSI
FORRÁSOKNAK AZ ÁGAZAT HOSSZÚ
TÁVÚ VERSENYKÉPESSÉGÉNEK
MEGALAPOZÁSÁT KELL SZOLGÁLNIUK.

hatására, így a kockázatok főbb típusait (termelési, pénzügyi, piaci, intézményi, személyi kockázat stb.) minden ügyfélnél szükséges felmérni, de ez nem azt jelenti, hogy félelmeink lennének az agrárvállalkozásokkal kapcsolatban. Eddig is és ezután is együttműködünk velük a céljaik megvalósításában. Amennyiben ismerjük az ágazat sajátosságait és az agráriumban tevékenykedők kihívásait, akkor meg tudjuk oldani a finanszírozásukat, sőt segíteni tudjuk ügyfeleinket a kockázataik kezelésében.

A mezőgazdaság finanszírozását meghatározzák a kedvezményes hitelkonstrukciók. Hogyan alakul a támogatott termékek és a piaci alapú hitelezés iránti kereslet?

A makrogazdasági pálya és a kamatkörnyezet a korábbi évekhez képest megváltozott. Hullámváltozóba vált például a forint-árfolyam alakulása, megnőtt az infláció, amelynek visszaszorítása zajlik jelenleg, továbbá nőtt, majd fokozatosan mérséklődött a jegybanki alapkamat. A bizonytalanságok hatására pedig az üzleti és a fogyasztói bizalmi indexek is romlottak. Az olcsó hitelek ideje, amely a korábbi éveket jellemezte, most lezárult. Maradtak ugyan kedvezményes konstrukciók, mint például az Agrár Széchenyi Program termékei, de a piaci alapú hiteleknek nagyobb lett a súlya. Az agrárágazat finanszírozása az előttünk álló időszakban is az egyik fő banki prioritásunk marad, de az előbbi folyamatokhoz a kereskedelmi bankoknak, így az OTP Banknak is alkalmazkodnia kell. A gazdálkodók hitelkereslete az elmúlt időszakban inkább az átmeneti likviditási problémák kezelését célozta, a beruházási hitelkereslet pedig mérsékeltebb lett. A teljes agrárhitel állomány 2023 harmadik negyedévéig stagnál, enyhén csökken. A gazdálkodók hitelkereslete az új uniós vidékfejlesztési program megvalósításakor, a támogatói döntések meghozatala után vehet újabb lendületet.

Az uniós támogatások hogyan használhatók fel az agrárium versenyképességének és szerkezetváltásának előmozdításához?

2024-től az agrár- és vidékfejlesztési támogatások révén több ezermilliárd forintnyi forrás áll a gazdák rendelkezésére. Ez az összeg elegendő a hozzáadott érték növelésére, az élelmiszer-termelés fenntarthatóságának erősítésére, a hazai gazdaság- és vidékfejlesztési célok megvalósítására, valamint az uniós zöld elvárások egyidejű teljesítésére is. A program összetettségét jól mutatja, hogy a nyilvánosságra hozott menetrend szerint összesen csaknem 70 egymástól független pályázati lehetőség közül választhatnak az agrárium szereplői.

Az OTP Bank tapasztalatai alapján az elmúlt két évben jelentősen megnöttek a termelés költségei, így emiatt ennek finanszírozására volt nagyobb igény a mezőgazdaságban, és a fejlesztések tekintetében volt visszafogottabb a hitelkereslet. A KAP Stratégiai Terv keretében számos olyan pályázat lesz, amelyeknek középpontjában a generációs megújulás és az üzemfejlesztés áll majd. A korábban népszerűnek számító felhívások alapján biztos vagyok abban, hogy az érdeklődésből nem lesz hiány a vállalkozások részéről, mi pedig továbbra is partnerei vagyunk a pályázóknak. Úgy gondolom, hogy finanszírozói oldalról is hosszú távon kell elköteleződni egy beruházás mellett.

Az agrárvállalkozások többsége most kivár, és gőzerővel tervezi, szervezi a beadandó pályázataikhoz kapcsolódó projekteket. Mivel a támogatások jelentős része utófinanszírozású, a gazdáknak fontos kérdés, hogy hogyan tudják áthidalni a pályázati források érkezése és az azok megítélése közötti időszakot. Az OTP Bank ebben az időszakban is likviditást biztosít ügyfeleinek, erre több finanszírozási megoldás is rendelkezésre áll.

Pályázatíró társaságunk, az OTP Hungaro-Projekt országjáró körút keretében a gazdák számára bemutatta a KAP Stratégiai Tervben látható változásokat. Fontosnak tartjuk, hogy az ügyfélkapcsolat ne egyszerűen egy pénzügyi vagy számlavezetői kapcsolat legyen, hanem szakmai tanácsadóként működünk együtt az ügyfeleinkkel. Azt látjuk, hogy az elmúlt 2-3 év piaci turbulenciái miatt a gazdálkodók és a kormányzat is fókuszáltabban, még hatékonyabban tervezi felhasználni a támogatási forrásokat. Ez most egy nagy lehetőség. A KAP-ot érintő jövőbeli reformtörekvések miatt ugyanis elképzelhető, hogy hasonló nagyságrendű, széles körű fejlesztésekhez használható uniós forrás nem fog rendelkezésre állni a 2028-at követő időszakokban. Így, a most megnyíló támogatási forrásoknak az ágazat hosszú távú versenyképességének megalapozását kell szolgálniuk.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalása hogyan segíti az agrárszektor szereplőit abban, hogy a kedvezményes feltételű forrásokhoz hozzájuthassanak?

Az agráriumban a hitelek bedőlési aránya továbbra is kedvező. A banki portfólió áttekintésekor is azt tapasztaljuk, hogy függetlenül a mérettől, alacsony a problémás ügyletek száma a hitelállomány nagyságához képest. A kisebb és a bankok számára kockázatosabb agrárvállalkozások finanszírozásának esetében az AVHGA szerepvállalása szinte elkerülhetetlen. Az intézmény megbízható partnerként áll a gazdák és a bankok mellett, hosszú évek óta erősítve ezen gazdasági szegmens hitelképességét. Önerőből kevesen tudnak jelentős beruházásokat megvalósítani, ezért is szükséges a fejlesztési és a folyó gazdálkodási finanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítése, amelyhez az AVHGA kezessége nagymértékben hozzájárul. Az alapítvány folyamatosan nyomon követi az agrárium aktuális folyamatait, elemzi a felmerülő nehézségeket, keresi a problémák megoldási lehetőségeit, és arra törekszik, hogy az Agrárminisztériummal és a bankokkal együttműködve a legkedvezőbb konstrukciókat dolgozza ki a gazdák számára.

A jövőbeni agrárfinanszírozás szempontjából kedvező fejlemény, hogy a KAP Stratégiai Terv nemcsak a beruházási ráfordításokat támogatja, hanem a kamatköltségeket is, ezzel előnyös irányba mozdítva a támogatott projekteket megvalósító gazdálkodók cash-flow-ját, illetve a kockázatvállalási döntést megkönnyítve a kezességi díjat is. Így a pályázók, beruházási hitelt felvevő gazdák, vállalatok számára a hitelgarancia akár ingyenes is lehet, a banki oldalon pedig ez jelentősen megerősíti a biztosítéki kört, ami különösen a projekt megvalósítása során lehet lényeges. Az uniós pályázati felhívásokhoz kapcsolódó kamat- és garanciadíj-támogatásnak köszönhetően több projekt válhat megvalósíthatóvá.

Milyen stratégiai célt tűzött ki maga elé a bank az agrárszektor finanszírozásában?

Összességében 2024-ben és a jövő évben az agrárhitel-állomány stagnálására, 2026-tól pedig annak fokozatos növekedésére számítunk. A KAP Stratégiai Tervhez kapcsolódó pályázati támogatások forrásai csak részben fedezik a tervezett beruházások költségét, a fennmaradó részt önerőből, de jellemzően inkább hitelből finanszírozzák a pályázók. Emellett a folyó működés finanszírozásában is egyaránt számítunk a kisebb és a nagyobb ügyfelekre. Az agrárhitelek esetében az OTP Bank jelentős szereplője a piacnak, a szűken vett mezőgazdaságban pedig még nagyobb a piaci részesedésünk. Célunk a jövőre nézve, hogy meghatározó piaci pozíciókat megtartsuk, tovább erősítsük. Folyamatos termékfejlesztésünkkel a hitelezés további növekedését ösztönző finanszírozási megoldásokat alakítunk ki. Ehhez persze elengedhetetlen az ágazat alapos ismerete, illetve a bank és az ügyfelei közti bizalom.

Finanszírozás

AZ AGÁRSZEKTOR SZÁMÁRA TOVÁBBRA IS BIZTOSÍTOTTAK A KEDVEZMÉNYES DÍJÚ HITELKONSTRUKCIÓK

A hazai mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása, fenntartható fejlődésük és gazdasági növekedésük elősegítése kiemelkedő nemzetgazdasági érdek. Az agrárszektor működtetésében, fejlesztésének megvalósításában a Széchenyi Kártya Program keretein belül elérhető Agrár Széchenyi Kártya konstrukciók és az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel MAX+ termék komoly segítséget nyújtanak, hiszen a támogatott, alacsony kamattal elérhető hitelek az agrárium teljesítményének növeléséhez is hozzájárulnak. Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány támogatott díjű kezességvállalása már hosszú évek óta biztosítja az agrárvállalkozások számára ezen kedvezményes finanszírozási forrásokhoz való hozzájutást. A termékek révén felvehető hitel fő biztosítója az alapítványi készfizető kezességvállalás, melynek bevonása jelentős segítségnek minősül azokban az esetekben is, amikor a vállalkozó eszközei, ingatlanjai már jelzáloggal terheltek. Az agrárvállalkozások azonban vagyonelemeik tehermentesítése miatt is bevonják hiteleikhez a kezességét, hiszen azáltal ingatlanfedezetek mellett vagy akár anélkül kedvező díjon és feltételekkel tudnak forráshoz jutni. A vállalkozások által igénybe vett kamat-, kezelési költség- és kezességi díjtámogatás a hitel teljes futamidejére jár. A gazdák, hitelcéljukat figyelembe véve, igényelhetik továbbá a Programban hozzáférhető Széchenyi Mikrohitel MAX+

terméket is, amelyhez opcionálisan kérhetik az AVHGA kezességét. A hiteligénylésre a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének, a területi kereskedelmi és iparkamarák, illetve a KAVOSZ Zrt. regisztrált irodahálózatban van lehetőség, a kölcsön kihelyezésben pedig a legtöbb hazai hitelintézet részt vesz.

Támogatás

FÓKUSZBAN AZ ÖNTÖZÉSFEJLESZTÉS

A hazai mezőgazdaságnak egyre gyakrabban kell megbirkóznia vízgazdálkodási problémákkal, amelyek a terméseredményre, a hatékonyságra és az ellátásbiztonságra is komoly hatással vannak. Az agrárkormányzat - többek között a szélsőséges időjárási viszonyok, a csapadék egyenetlen eloszlása, a súlyos aszályhelyzetek miatt - megkülönböztetett figyelmet fordít az öntözési és a vízgazdálkodási ágazat fejlesztésére.

A Vidékfejlesztési Programban (VP) több éven át elérhető volt „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” című pályázati kiírás. A felhívás átfogó jelleggel biztosított fejlesztési forrást minden, az öntözéshez kapcsolódó tevékenységhez, többek között új vízkivételi művek kialakításához, új öntözőgépek és vezetékek telepítéséhez, valamint az elavult öntözőrendszerek

elemeinek cseréjéhez. 2024 nyarán több mint 76 milliárd forint értékben születtek új öntözésfejlesztési projekteket támogató döntések, így 2024. június végéig mintegy 1200 öntözési fejlesztési projekt rendelkezett támogatói okirattal, amelyeknek jelentős része már megvalósítás alatt áll. Az elnyert támogatások összege meghaladja a 175 milliárd forintot. A VP-nek köszönhetően számos létesítmény korszerűsödött az elmúlt időszakban, és a jelenlegi beruházások által további 32 ezer hektáron valósulhat meg öntözésfejlesztésre irányuló projekt.

A VP-ben egy másik pályázati kiírás alapján lehetőség nyílt az öntözési közösségek együttműködésének támogatására is. „Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása” című kiírás révén fejlesztési lehetőség adódik a meglévő, közös érdekeltsgű öntözőtelepek együttes üzemeltetésére és új öntözési beruházások előkészítésére. Az ehhez kapcsolódó támogatási döntések eredményeként eddig közel 140 öntözési közösség részesült majd 11 milliárd forintos támogatásban.

Az Agrárminisztérium a jövőben is prioritásként kezeli az öntözéses gazdálkodás fejlesztését. Az ezt célzó támogatások a KAP Stratégiai Terv keretében is elérhetők lesznek. A hazai mezőgazdasági termelés megerősítésének és versenyképességének szempontjából egyaránt kulcsfontosságú, hogy minél több öntözésfejlesztési beruházás valósuljon meg. A kormányzati cél az, hogy 2030-ra az öntözött területek nagysága meghaladja a 300 ezer hektárt.

Interjú

SZATMÁRI ÍZEK A VILÁGBAN

A szatmári árterek különleges szilvája és az egyedi főzési, sűrítési technika hozta létre a világhírű szatmári szilvalekvárt. Az Osztrák-Magyar Monarchia idején bécsi cukrászok dolgoztak vele, akikről aztán átkerült Franciaországba és Németországba, majd a világ más tájaira is. A Jánkmajtison tevékenykedő *Agricolae Kft.* a világpiacot célozta meg ezzel a hungarikumnak számító élelmiszerrel. A vállalkozást *Biró Csaba* ügyvezető igazgató mutatta be.

Elsősorban alma felvásárlásával és kereskedelmével foglalkozott a családjuk, amikor megkerestek bennünket a Békéscsabai Konzervgyártótól azzal az ajánlattal, hogy nagyobb mennyiségben vásárolnának a szatmári térségből feldolgozásra alkalmas léalmát és paradicsomot. Ebben az időszakban kezdtünk el a léalmával is foglalkozni. A következő években a Rauch Hungária is megnyitotta magyarországi léüzemét Budapesten, ekkor oda is elkezdtük beszállítani. A meggy kereskedelme pedig úgy került be a portfóliómba, hogy egy német cég tulajdonosa, aki Debrecenben bérelt hűtőházat, együttműködést kezdeményezett velünk azzal a céllal, hogy almát és idényben friss meggyet vásároljon fel tőlünk exporttevékenységéhez kapcsolódóan. Mivel kezdett szűkülni a piac, magunk is elkezdtünk meggyet és szilvát exportálni német, román, valamint lengyel piacra. Azt az árut, amelyik exportképes volt, bérelt hűtőházakban tároltuk. 1998-ban a szüleimmel és a bátyámmal családi vállalkozásként megalakítottuk az Agricolae Kft.-t, és így az exportot már a cég bonyolította le. Úgy láttuk, hogy a külföldi igények ingadozása és a termelési, minőségi problémák miatt valamilyen feldolgozási portfóliót is létre kellene hoznunk, hogy azt a fennmaradó árumennyiséget, amit nem tudunk exportálni, vagy belföldön értékesíteni, azt feldolgozzuk, sőt a ciklikusan jelentkező túlermelést is le tudjuk vezetni. Ebben segített, hogy lehetőség nyílt a felszámolás alatt lévő Nagykőrösi Konzervgyár

ceglédi üzeméből gépek vásárlására. Emellett Jánkmajtison volt egy zöldmezős beruházásban létesített csarnokunk, ahol 2006-ban szilvalekvárt kezdtünk gyártani, így jelent meg cégünk életében az élelmiszergyártás, és valósult meg az a bizonyos „több lábon állás”, amire korábban is törekedtünk. Nagy segítséget jelentett, hogy ebbe a gazdasági folyamatba finanszírozóként belépett a Kereskedelmi és Hitelbank helyi fiókja. Örök elkötelezettséget jelent számomra, hogy 21 évesen fogadott a bank vezetője, és megértve a törekvéseimet, a vállalkozás mellé áll. Azóta végig jártuk a banki ranglétra minden fokát, mára már finanszírozásban a debreceni nagyvállalati fiókhoz kerültünk.

Meghatározó termékükről, a szatmári szilvalekvárról a következőket mondta az ügyvezető:

Szatmárban évszázadok óta rézüstökben, több napig főzték a lekvárnak való szilvát. A helyi éghajlatnak és talajadottságoknak, valamint a sűrítés ezen módjának köszönhető az a sajátos karamellizált íz és sűrűség, ami a lekvár egyediségét adja. Természetes, hogy a nagyüzemi gyártás során is meg akartuk tartani ezt a jellegzetességet, ezért konzervgyárakban alkalmazott technológiától eltérő gyártási folyamatot alakítottunk ki. Ezzel együtt megoldottuk azt is, hogy a további feldolgozók részére vödörben, hordóban félkész terméként is szállíthassuk. Mi is gondolkodtunk egyéb lehetséges feldolgozási módokon, ezért töltőgépekkel, pasztőröző berendezésekkel bővítettük a gyártó-sorokat. Ekkor már üveges és fémdobozos kiszerelésekben is kaphatóak voltak a termékeink. Folyamatosan nőtt a választék, így meggy-, és szilvadzsem, valamint felezett szilva és alma is elérhető volt a termékportfóliómban. Több gyümölcsöt tudtunk feldolgozni és többféle piacon tudtunk megjelenni, így megkerestük a nagy üzletláncokat, multicékeket is. Szatmár Ize Bíró márkanéven folyamatosan polcokon vannak a termékeink a magyar üzletláncokban. Nagyobb tételt egyelőre német, lengyel, osztrák és román piacra szállítunk. Jelenleg 10-11 ezer tonna gyümölcsöt vásárolunk fel, amiből 5-6 ezer tonnát feldolgozunk lekvárnak, velőnek, szörpnek és befőttnek, az árunk egy részét pedig frissen értékesítjük hazai gyártóknak.

Terveink között szerepel, hogy szilvából meghatározóak legyünk a hazai és a kelet-európai piacon, ezért célunk a földtől a kereskedelemig a teljes vertikum kiépítése, aminek fontos része, hogy termő területtel is rendelkezünk, ezért földterületeket vásároltunk Magyarországon és Romániában. Terveink szerint 100-120 hektár alma és szilva ültetvényt telepítünk. A hazai szilvalekvár 70-80 százalékát mi gyártjuk, távlati célunk, hogy a szintén nagy lekvárgyártó szerb, moldáv vállalkozásokkal közös árualapot képezzünk, és egy holdingként lépünk fel a piacon. Magyarországon kívül ez a két ország a legnagyobb szilvalekvár gyártó. Eddig is kapcsolatban álltunk, vásárolnak is tőlünk, dolgozunk is együtt. Nem hagyhatjuk, hogy kiszolgáltatott helyzetben legyünk, mert egymás ellen fordítanak árban és versenyben a nagyobb multik. Erre is érvényes régi mondás, miszerint a nagy csak naggyal kezdjen. Célunk Japánban és Szingapúrban keresztül eljutni

**A KELET-MAGYARORSZÁGI
GYÜMÖLCSTERMELÉS NAGY
RÉSZE NÁLUNK ÖSSZPONTOSUL.**

SZATMÁR ÍZE BIRÓ MÁRKANÉVEN FOLYAMATOSAN POLCOKON VANNAK A TERMÉKEINK A MAGYAR ÜZLETLÁNCOKBAN.

Ázsiába, Dubai közvetítésével elérni az arab fogyasztókat, majd az amerikai, dél-amerikai piacon népszerűsíteni a magyar szilvalekvárt. Ha létrejön ez a fúzió, jelentős árualapot kell képezni, hogy a váratlan hatásokat, mint az időjárás kilengéseit és a nyersanyagok áringadozásait ellensúlyozni tudjuk, így árstabilitást teremtsünk a piacon, amihez jelentős tőkére van szükség. Bízunk abban, hogy a K&H Bank ezt a pénzügyi hátteret biztosítani tudja, különösen úgy, hogy - mint korábban is - a hiteleket az Agrár-Vállalkozási Hitel-garancia Alapítvány készfizető kezessége garantálja.

Ehhez erős minőségbiztosítási rendszer szükséges. Hogyan teremtették vagy teremtik meg a rendszer megfelelőségének alapjait?

Összesen 400-500 termelővel állunk kapcsolatban, ami azt jelenti, hogy a kelet-magyarországi gyümölcsstermelés nagy része nálunk összpontosul. A termelők is pontosan tudják, hogy a folyamat végén olyan élelmiszer lesz, aminek a minőségét már a termőföldi körülmények is meghatározzák. A magas minőség iránti elkötelezettségünket bizonyítja, hogy mind a termelőink, mind a saját ültetvényeink esetében a Global Glap rendszer előírásai érvényesek. A gyártóüzemünkben a HACCP élelmiszerbiztonsági rendszer mellett az IFS Food 6.1 verzió szabvány követelményei szerint végezzük a munkánkat, melynek köszönhetően garantáljuk, hogy az általuk előállított és forgalmazott termékek biztonságosan fogyaszthatók. Ezek mellett gyártó és kereskedelmi bio tanúsítvánnyal is rendelkezünk, melyeket a Biokontrol Hungária Nonprofit Kft. biztosít. Nem véletlen, hogy tárgyalunk a rendkívül szigorú feltételeket előíró HIPP és Univer Kft.-vel aszeptikus és félkész termékek, köztük a bio almavelő, a szilvavelő, újabban pedig a sütőtök szállításáról. A nagymúltú, bébiételek piacán vezető cégek együttműködése önmagában is minőségjelző jelentőséggel bír.

Mekkora beruházási igénye volt ennek a nagyarányú fejlesztésnek - kérdeztük az ügyvezetőt.

Az elmúlt hat-hét évben 3 milliárd forint értékű beruházást valósítottunk meg. Két fő irányt követünk, az egyik a technológiai, a másik pedig az energetikai fejlesztés. Nagyon léptünk előre a technológiában, az automatizálás terén azért, hogy kevesebb

munkaerővel, több árut állítsunk elő, így a fajlagos költségek csökkentésével tartani tudjuk az árakat. Jelentős energetikai beruházásokat hajtottunk végre, ennek köszönhetően 1.000 napelemet szereltünk fel, összesen 380 kW teljesítménnyel, így az elektromos áram szükséglet 40-50 százalékát megtermeljük magunknak. Mivel nyáron dolgozunk, gond nélkül fel tudjuk használni ezt az energiát. Egy másik céggel közös fejlesztésben épített, apríték tüzelésű kazánnal a szükséges ipari gőz kétharmadát elő tudjuk állítani. Közben vásároltunk aprítógépet is azért, hogy azoknak a termelőknek, akik ültetvénycserén gondolkodnak, ki tudjuk takarítani a területét úgy, hogy a régi fákat ledaráljuk. A környékbeli beszállítóktól pedig megvásároljuk az aprítékot, fűrészfűrészszekrényből fűrészpont, lényegesen csökkentve ezzel a külső energia-költségünket. Van a portfóliónkban egy új termék, ami fejlesztésének körülbelül a félidejében tartunk. Kiváltva a műanyag csomagolást, aludobozban tervezzük piacra dobni a frissen préselt, tartósítószer nélküli szatmári ivóleveket. Ez lehetőséget teremt arra, hogy automatákat üzemeltessünk, így egyrészt olcsóbbá tudjuk tenni a termékeinket, másrészt könnyebben hozzájuthatnak a fogyasztók a friss gyümölcsleveinkhez is. Talán azt is elérjük, hogy a fogyasztók más divatos italok helyett a természetes ivóleveket válasszák.

Támogatás

AZ EGYSÉGES KÉRELMEK BENYÚJTÁSA

A 2024. évi egységes kérelem benyújtási időszakában közel 160 ezer termelő csaknem 5 millió hektárra nyújtott be támogatási kérelmet. Ebben az évben 44 közvetlen támogatási, illetve vidékfejlesztési jogcím esetében volt lehetőség az egységes kérelem eljárásrendje szerint támogatást igényelni vagy adatszolgáltatást teljesíteni.

Az **Agro-ökológiai Programban (AÖP)** a tavalyi évhez képest tovább nőtt a bevont területek mérete, így 4,2 millió hektár után igényeltek AÖP támogatást a gazdálkodók. A legnagyobb növekedés a gyp földhasználati kategóriában történt, azzal összefüggésben, hogy a választható gazdálkodói gyakorlatok száma nőtt, a korábbiak alkalmazási lehetősége pedig kiszélesedett. A generációváltást ösztönző fiatal gazda támogatást igénylők száma tovább emelkedett 2024-ben. A tavalyi 6.800 után idén 7.300 termelő, közel 270 ezer hektárra nyújtott be ilyen típusú igénylést. A termeléshez kötött támogatások igénylési és jogosultsági feltételeiben 2024-ben nem következett be

lényegi változás. Az állattenyésztési ágazatok esetében az érintett tejhasznú tehén és anyatehén állomány hasonlóan alakult, mint 2023-ban. Valamelyest csökkent a hízott bikák és az anyajuhok utáni igénylés. A növénytermesztési ágazatok célzott támogatása esetében egy figyelemre érdemes változás következett be, dupla annyi szemes fehérjenövény területre nyújtottak be támogatási igényt.

A következő hetekben a Magyar Államkincstár megkezdi a kérelmek ellenőrzését adminisztratív és helyszíni ellenőrzések formájában. A tavalyi évben megismert Területi Monitoring Rendszer (TMR) segítségével pedig műholdfelvételek elemzésével vizsgálja, hogy a termelők teljesítették-e vállalásaikat, hol van elmaradás vagy ellentmondás az igénylésben megjelöltekhez képest, illetve tisztázó kérdéseket tehet fel. A kérelmek esetleg szükségessé váló kijavítása szeptember végéig szankciómentesen elvégezhető.

ÜLTETVÉNYTELEPÍTÉS ÉS GYÓGYNÖVÉNYTERMESZTÉS TÁMOGATÁSA

A KAP Stratégiai Terv keretében 2024 júliusában meghirdetése került a „Kertészet – ültetvénytelepítés és gyógynövénytermesztés támogatása” című (KAP-RD01a-RD12-I-24 kódszámú) pályázati felhívás.

Az összesen 25,2 milliárd forintos támogatási forrás gyümölcsstermő, gyógynövénytermő, borszőlő ültetvény telepítésre és korszerűsítésre; az időjárási kockázatok mérséklését szolgáló beruházásokra; kertészeti gépek, eszközök beszerzésére; víztakarékos öntözőrendszerek kialakítására fordítható. Az ültetvénytelepítéshez kapcsolódó tevékenységekhez igénybe vehető támogatási keretösszeg 21,8 millió forint, az öntözési infrastruktúra kialakításával kapcsolatos fejlesztésekhez igénybe vehető keretösszeg pedig 3,4 milliárd forint. Mezőgazdasági termelők, illetve azok tagságával működő szövetkezetek, állami elismeréssel rendelkező együttműködések, a gyógynövénytermesztéshez kapcsolódó integrátori, vagy elsődleges feldolgozó tevékenységet folytató vállalkozások nyújthatnak be majd támogatási kérelmet. Azok benyújtására több szakaszban, 2024. szeptember 10-étől van lehetőség. Az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás maximális összege 500 millió forint. A legmagasabb támogatási intenzitás alapesetben az elszámolható költségek 50, az időjárási kockázatok mérséklését szolgáló beruházások esetében 65, a meglévő öntözőrendszerek felújításakor pedig 70 százaléka. Amennyiben a támogatási intenzitási szabályok lehetővé teszik, akkor további kamat- és garanciadíj-támogatást lehet igényelni a beruházások gördülékenyebb megvalósíthatóságának érdekében.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes díjú kezességvállalása révén támogatja a gazdálkodókat fejlesztéseik megvalósításában, versenyképességük növelésében.

Az AVHGA kezessége segít, ha a vállalkozás:

- pályázni kíván beruházásokhoz kapcsolódó támogatásokra, de az induláshoz szükséges önrészt csak hitelekkel tudja előteremteni
- beruházási hitelt szeretne felvenni
- növelni szeretné a forráshoz jutás esélyét
- meglévő fedezeteit nem kívánja jelzáloggal terhelni
- rövid távú finanszírozás céljából forgóeszköz vagy folyószámlahitel igénylését tervezi
- kedvezőbbé tenné a bankkal való tárgyalási pozícióját, például más fedezet kiváltásával
- kevés fedezetként bevonható vagyonnal, ingószámmal vagy ingatlanral rendelkezik hitelfelvételkor

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | 1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760 | E-mail: office@avhga.hu | www.avhga.hu

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Támogatás

A FELDOLGOZÓ ÜZEMEK FEJLESZTÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

A Közös Agrárpolitika Irányító Hatósága a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX.13.) AM rendelet alapján közzétette a „**Feldolgozó üzemek fejlesztésének támogatása**” című (KAP-RD04a-RD04b-2-24 kódszámú) pályázati felhívást. A konstrukció keretében a következő tevékenységek támogathatók: közvetlenül a technológiához, illetve az üzem működését szolgáló infrastruktúrához kapcsolódó épület, építmény építése, fejlesztése, korszerűsítése; új gépek és eszközök, technológiák vásárlása, beleértve az információs és kommunikációs technológiák beszerzése; immateriális beruházások, vagyis a projekt céljához köthető számítógépes szoftverek megvásárlása vagy kifejlesztése, valamint szabadalmak, licencek, szerzői jogok, védjegyek megszerzése. A pályázati kiírásra a mezőgazdasági termékek értéknövelését és piacra jutást elősegítő technológiai fejlesztést és/vagy kapcsolódó zöld beruházást megvalósító vállalkozások jelentkezhetnek. A támogatási keretösszeg 50 milliárd forint, amelyből 45 milliárd

forint a piacra jutást elősegítő technológiai fejlesztések, 5 milliárd forint pedig a zöld beruházások támogatására szolgál.

A támogatási kérelmek benyújtására **2024. augusztus 13-ától** van lehetőség, több beadási szakaszban. Az első benyújtási időszak így **2024. augusztus 13-ától 26-áig**, míg a második benyújtási szakasz **2024. augusztus 27-étől szeptember 9-éig** tart. Az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás legfeljebb 200 millió forint. A támogatás alapesetben az elszámolható költségek maximum 50 százaléka lehet. Az ökológiai minősítéssel rendelkező terméket előállító kedvezményezett 10 százalékkal megemelt támogatási intenzitásra jogosult. A pályázó által elnyert vissza nem térítendő támogatás kiegészítéseként további kamat- és garanciadíj-támogatás lehet igényelni a beruházások könnyebb megvalósíthatósága érdekében, de a támogatás intenzitás maximális mértéke nem haladhatja meg a 65 százalékot.

A FELDOLGOZÓ ÜZEMEK KOMPLEX FEJLESZTÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

A Közös Agrárpolitika Irányító Hatósága meghirdette a „**Feldolgozó üzemek komplex fejlesztésének támogatása**” című (KAP-RD04a-RD04b-1-24 kódszámú) pályázati felhívást. A pályázat keretében a mezőgazdasági termékek értéknövelését és piacra jutást megalapozó technológiai fejlesztést és/vagy kapcsolódó zöld beruházást végrehajtó vállalkozások nyújthatnak be támogatási kérelmet. A konstrukció az alábbi tevékenységek támogatását teszi lehetővé: új gépek és eszközök, technológiák, beleértve az információs és kommunikációs technológiák beszerzése; immateriális beruházások, vagyis a projekt céljához köthető számítógépes szoftverek megvásárlása vagy kifejlesztése, valamint szabadalmak, licencek, szerzői jogok, védjegyek megszerzése; közvetlenül a technológiához, illetve az üzem működését szolgáló infrastruktúrához kapcsolódó épület, építmény építése, fejlesztése, korszerűsítése. A támogatási keretösszeg 150 milliárd forint, amelyből 145 milliárd a technológiai fejlesztést célzó beruházásokat, 5 milliárd forint pedig a kapcsoló zöld beruházásokat segíti.

A támogatási kérelmek benyújtására több beadási szakaszban, **2024. szeptember 17-étől** van lehetőség. Az első benyújtási időszak **2024. szeptember 17-étől 30-áig**, a második benyújtási szakasz pedig **2024. október 1-jétől 14-ig** tart. Az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás minimum 200 millió forint, a technológiai fejlesztés esetében legfeljebb öt, a zöld beruházásoknál maximum 1 milliárd forint lehet. A támogatás alapesetben az elszámolható költségek maximum 50 százalékát érheti el, az

ökológiai minősítéssel rendelkező terméket előállító kedvezményezett azonban 10 százalékkal megemelt támogatási intenzitásra jogosult. A pályázó által elnyert vissza nem térítendő támogatás kiegészítéseként további kamat- és garanciadíj-támogatás lehet igényelni a beruházások könnyebb megvalósíthatósága érdekében, de a támogatás intenzitás maximális mértéke nem haladhatja meg a 65 százalékot.

ERDŐK ÁLLOMÁNYNEVELÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

A Közös Agrárpolitika Irányító Hatósága nyilvánosságra hozta a „**Fiatal erdők állománynevelésének támogatása**” című (KAP-RD40-1-24 kódszámú) pályázati felhívást. A felhívás keretében támogatás nyújtható a fiatal erdők ápolására, tisztítására és törzsnyesésére. Támogatási kérelmet nyújthat be az érintett fiatal erdőrészletre jóváhagyott erdőtervvel rendelkező, az erdészeti hatóság által az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény alapján nyilvántartásba vett erdőgazdálkodó. A vissza nem térítendő egységköltség alapú

általános támogatás mértéke az erdészeti tevékenységtől függően legalább 99 és legfeljebb 193 eurónak megfelelő hektárra vetített forintösszeg. Pályázónként a támogatás maximum 50.000 eurónak megfelelő forintösszeg lehet. A támogatási kérelmek benyújtására **2024. szeptember 4. és 2025. szeptember 22. között**, négy szakaszban van lehetőség. Ebből kettő esedékes ebben az évben: **szeptember 4. és 17.**, illetve **novemberben 6. és 19. között**. A felhívás meghirdetésekor a rendelkezésre álló támogatási keretösszeg 3,9 milliárd forint.

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY (AVHGA) KEZESSÉGE SEGÍTI A VIDÉKFEJLESZTÉSI PROJEKTEK MEGVALÓSÍTÁST

Az elmúlt időszakban egymás után jelentek meg a KAP Stratégia Terv alapján a különféle vidékfejlesztési támogatási pályázatok. 2024. év márciusában kezdődött el az új pályázati felhívások és támogatási jogcímek meghirdetése. Az elsők között a Natura 2000 gyepterületek és erdőterületek után vehető igénybe kompenzációs támogatás, illetve a mezőgazdasági biztosítások után járó díjtámogatás feltételeit tartalmazó felhívás jelent meg. Ezután az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó konstrukció közzétételére is sor került, majd az állat genetikai erőforrások megőrzését szolgáló,

illetve a szarvasmarha állatjóléti támogatás felhívása jelent meg. A tavasz végén a mezőgazdasági és élelmiszeripari beruházások pályázati csomagjai is napvilágot láttak, amelyek magukba foglalják az élelmiszeripari, a borászati, a takarmányipari fejlesztések támogatását. A nyár elején megjelentek a kertészetek és az állattartók beruházásait segítő felhívások is. Várhatóan az év második felében készül el, többek között a generációváltást segítő felhívás, a precíziós gazdálkodást, a terménytisztítás-szárítás technológiai megújulását segítő támogatás dokumentációja. A meghirdetett pályázatok egyaránt lehetőséget biztosítanak a mikro-, kis- és középvállalkozások, a nagyvállalatok, illetve az élelmiszerfeldolgozó vállalkozások számára, hogy termelésüket és piacra lépésüket hatékonyabbá tegyék, hozzáadott értéküket növeljék, megalapozzák a fenntartható gazdálkodást, és megfeleljenek a zöld elvárásoknak.

A vidékfejlesztési célok megvalósításában az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kedvezményes kezességvállalásának – ahogy korábban – most is alapvető szerep jut majd. Az AVHGA kezességnyújtó tevékenysége jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a bankok aktív hitelezési tevékenységgel alapozzák meg a hazai élelmiszer-gazdaság és a vidék előrelépését. A fejlesztési projektek ugyanis magasabb hányadban valósulhatnak meg, ha a támogatásokat kedvezményes kezességvállalás egészíti ki, hiszen az agrárszektor pályázataival kapcsolódva nagyobb a banki finanszírozói kockázatvállalási hajlandóság. A vidékfejlesztési projektek finanszírozásához kapcsolódó hitelintézeti termékek (támogatás-megelőlegező és beruházási önerő hitelek, kiegészítő forgóeszközhiteltek) kidolgozásában és nyújtásában egyaránt segítő szerepet játszik az AVHGA kedvező feltételű kezessége. Az alapítványi kezesség jelentősebbé válik az előző pályázati ciklusban betöltött szerepéhez képest, hiszen abban az esetben, ha a támogatási intenzitási szabályok alkalmat adnak rá, akkor a pályázó által elnyert vissza nem térítendő támogatás kiegészítéseként további kamat- és garancia-díj-támogatáshoz lehet hozzájutni, segítve a beruházások gördülékenyebb megvalósíthatóságát.

AZ AVHGA KEZESSÉGNYÚJTÓ TEVÉKENYSÉGE JELENTŐSEN HOZZÁJÁRUL AHHOZ, HOGY A BANKOK AKTÍV HITELEZÉSI TEVÉKENYSÉGGEL ALAPOZZÁK MEG A HAZAI ÉLELMISZER-GAZDASÁG ÉS A VIDÉK ELŐRELÉPÉST.